

Nota de la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els Immigrants

Per l'acollida i inclusió d'infants i joves emigrats sols

La Plataforma vol reconèixer l'enorme esforç que la societat catalana duu a terme per atendre la creixent arribada d'infants i joves sense acompanyament familiar al nostre país, que pateixen una greu situació de vulnerabilitat.

Demana que es lluiti contra l'estigmatització social i les percepcions errònies d'aquestes persones en termes "d'invasió" o delinqüència, completament allunyades de la realitat. Considera intolerables els recents actes agressius que s'han donat contra joves i educadors de dos centres de menors tutelats.

Reclama que es consolidi una estructura de recursos i equipaments que doni una resposta integral i específica, que garanteixi l'acompanyament més enllà de la majoria d'edat i que coordini el procés d'integració social amb la regularització administrativa. Per assolir aquests reptes, la Plataforma demana un pacte global d'àmbit estatal i una visió europea compartida.

Finalment demana la implicació de tota la societat davant del repte de protegir i integrar aquests infants i joves i valora molt positivament idees innovadores com l'acollida familiar.

1. La Plataforma d'Entitats Cristianes amb la Immigració volem **expressar la nostra preocupació per la situació en la que es troben els infants i joves emigrats sols**. Al llarg dels darrers mesos hem tingut ocasió de debatre sobre aquesta situació, a partir de l'experiència d'entitats de la Plataforma que donen suport a aquestes persones i amb representants de la Direcció General d'Atenció a la Infància. Com a fruit del nostre treball, volem compartir les conclusions a les que hem arribat¹.

¹ La Plataforma ja vàrem publicar una Nota sobre aquest mateix tema en data 16 de gener de 2011, recollida a *Plataforma d'Entitats Cristianes amb els Immigrants. Comunicats i documents (2005 - 2015)*, pàgina 86, Delegació Pastoral Social de l'Arquebisbat de Barcelona, Barcelona, 2015.

2. Com a entitats cristianes ens sentim profundament interpel·lats per la situació d'aquests infants i joves. Tal com va assenyalar el Papa Francesc cal tenir una especial cura dels infants i joves emigrats per tres raons: perquè són menors, estrangers i indefensos; perquè han estat obligats a viure lluny de la seva terra natal i perquè han estat separats de l'afecte de la seva família².

3. En primer lloc, **volem reconèixer l'esforç** que tantes persones i institucions del nostre país han fet darrerament per afrontar aquesta situació. La implicació d'entitats religioses i organitzacions socials, de persones particulars i de les administracions públiques ha estat ingent. Valorem també positivament "l'Estratègia catalana per l'acollida i la inclusió dels infants i joves emigrats sols" presentada al gener del 2019 pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya com un bon full de ruta que permeti sumar els esforços de tots els actors per afrontar l'actual crisi.

4. Tot i el gran increment d'infants i joves nouvinguts, cal remarcar que no estem vivint un fenomen migratori de grans volums en termes generals. Per tant, cal lluitar contra la percepció "d'invasió migratòria" que alguns partits polítics o mitjans de comunicació estan transmetent. Durant el 2018 van arribar 3764 menors a Catalunya, xifra molt petita en relació als aproximadament un milió de persones de nacionalitat estrangera que resideixen al nostre país. Tot i això, reconeixem que **el perfil de jove que arriba viu situacions de molta vulnerabilitat i problemàtiques complexes** que requereixen una gran implicació de les administracions públiques i de la ciutadania.

5. Aquests dies han tingut lloc actes greus i intolerables d'agressivitat, de caire xenòfob, contra joves i educadors de dos centres de menors tutelats. Aquests episodis posen de manifest la importància de la sensibilització a la ciutadania sobre la situació personal i la trajectòria vital d'aquests joves. Cal **trencar la tendència a vincular aquests joves amb la delinqüència i evitar la seva estigmatització social**. Són una ínfima minoria els qui cometen delictes, tal i com mostren les estadístiques de l'estudi presentat per la DGAIA durant el 2018 (tan sols un 9% tenen algun requeriment policial o judicial). A més, cal tenir present que els comportaments delictius venen generats normalment per la manca d'oportunitats que viuen.

6. Considerem molt important **consolidar una estructura de recursos i equipaments** que donin resposta de forma integral i real a les necessitats d'aquests joves a llarg termini. Cal allunyar-se doncs, de solucions d'emergència. Tenint en compte el context històric, social, nacional e internacional, considerem que l'arribada de joves immigrants que vivim a dia d'avui no és una situació nova ni puntual. Al contrari,

² Missatge per la jornada mundial del migrant i del refugiad del 2017.

pensem que aquest flux migratori de joves podrà patir una certa fluctuació però el més previsible és que mantindrà a mig i llarg termini.

7. D'altra banda, pensem que **cal adaptar les estructures a les necessitats específiques d'integració d'aquests infants i joves**. Des de la nostre punt de vista, són preferibles els recursos petits i poc massificats que permetin promoure l'autonomia, la llibertat i la integració. A més, els equipaments han d'estar distribuïts per tot el territori català però sempre a prop de centres urbans que permetin treballar el procés d'integració.

8. Un element molt preocupant és la ruptura que es dona a dia d'avui en l'acompanyament dels joves al complir 18 anys. Tot i la diferència legal que suposa la majoria d'edat, **cal garantir l'acompanyament una vegada assolida la majoria d'edat i fins que el jove superi la seva situació de vulnerabilitat**. El jove, encara que hi hagi certs canvis amb l'assoliment de la seva majoria d'edat, hauria de continuar percebent el mateix compromís per part de les administracions públiques i de les entitats vers la seva situació de vulnerabilitat. Per això, cal enfortir la coordinació entre els serveis i programes públics de suport als menors i als majors d'edat, així com incrementar els recursos de que disposen, per tal de garantir aquest acompanyament.

9. **El procés d'integració social i el procés de regularització són part del mateix camí**. Els tràmits i requeriments per la regularització a dia d'avui (determinats per la normativa estatal), dificulten el procés d'integració social i, fins i tot, poden arribar a impossibilitar-ho. Cal trobar vies per tal de garantir que, si acompanyem la persona jove, ho fem de forma integral, tant jurídica com socialment.

10. Ens preocupa també l'increment de noies joves que estan arribant i la **dificultat per a poder detectar la seva arribada i facilitar l'acompanyament** pertinent que garanteixi la seva integració i els seus drets com a ciutadanes.

11. És molt important que **posem en valor les capacitats dels infants i joves nouvinguts**. Aquestes persones són una gran aportació per al nostre país, sempre que siguem capaços d'oferir-los els itineraris i les oportunitats necessàries. Es tracta en termes generals de joves que vénen amb l'expectativa de poder treballar i aportar valor. A dia d'avui **constatem una manca de formació de qualitat i d'accés a les necessitats bàsiques i una llar digne**, que dificulten el desenvolupament i entrebanquen la potencialitat dels joves.

12. Així mateix, **ens preocupa la saturació general dels recursos socials**, que provoca, entre d'altres conseqüències, la vulneració del dret a una llar quan per accedir al dispositiu més bàsic d'allotjament de la ciutat cal un temps d'espera de diversos mesos.

13. Ens preocupen també les diferències en les polítiques socials que desenvolupen en aquest àmbit les comunitats autònomes d'Espanya que ostenten competències en la matèria. Aquests diferències provoquen el desplaçament dels infants i joves vers les comunitats amb polítiques més integradores. Encara que reconeixem les dificultats, pensem que l'Estat hauria de garantir uns mínims comuns per a totes comunitats. En aquest sentit, **seria útil assolir un pacte estatal que eviti fluxos innecessaris i de treballar per una visió comuna a nivell europeu.**

14. Així mateix, a banda dels esforços de protecció i integració que cal fer, pensem que a la vegada també és necessari implementar **polítiques d'intervenció en origen**, en col·laboració amb els països de procedència, per tal de prevenir una migració en aquestes condicions vulnerabilitat, afavorint les condicions de vida, escolarització i oportunitats professionals d'aquests joves en el seu entorn.

15. Som conscients de que per afrontar els reptes actuals i els de futur **cal la implicació de tots els agents de la societat**. Cal trobar **idees innovadores que permetin la participació de la ciutadania** com, per exemple, la promoció de l'acollida de joves en famílies, que sempre afavoreixen més eficaçment els processos d'integració.

16. Per tot això, fem una crida a tota la ciutadania i institucions socials a prendre una major consciència d'aquesta problemàtica i incrementar l'esforç col·lectiu per tal de garantir l'acollida, la protecció i la integració d'aquests infants i joves. Les entitats de la Plataforma expressem aquí el nostre compromís de continuar treballant per contribuir a assolir a aquest repte.

Barcelona 15 de març de 2019

Acció dels Cristians contra la Tortura (ACAT), Acció Catòlica Obrera (ACO), Bayt-al-Thaqafa, Càritas Diocesana de Barcelona, Cintra-Benallar, Fundació Viarany- Centre Comvivim, Comunitats de vida cristiana a Catalunya, Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia (Fundació Lluís Espinal), Secretariat de Pastoral Obrera de l'Arquebisbat de Barcelona, Secretariat de Pastoral amb migrants de l'Arquebisbat de Barcelona, Ekumene (Centre Social Domingo Solà), Equip de pastoral obrera de Badalona, Fundació Escola Cristiana de Catalunya, Fundació Migra-Studium, Fundació Salut Alta, Germandat Obrera d'Acció Catòlica (GOAC-HOAC), Grup de Juristes Roda Ventura, Iniciatives Solidàries, Interculturalitat i Convivència, Joventut Obrera Cristiana (JOC), Justícia i Pau de Barcelona, Mans Unides de Barcelona, Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona, ACO Catalunya, Religioses en Barris Obrers, Unió de Religiosos de Catalunya (URC), Comunitats Adsis de Barcelona, Capellans Obrers, AIDIR, Església Protestant de Barcelona Centre, Fundació Ortodòxia